

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtna informacija - maj 2014

Povzetek dogajanj v letu 2013

- **Nefinančne družbe** so zmanjšale terjatve in obveznosti znotraj lastnega sektorja, zmanjšale obveznosti do bank in povečale do države in tujine.
- **Centralna banka** je zmanjšala terjatve do tujine in bank, hkrati pa zmanjšala obveznosti do Evrosistema ter povečala do bank in države.
- **Banke** so zmanjšale terjatve do nefinančnih družb in med bankami ter povečale do države in centralne banke, obveznosti pa zmanjšale predvsem do tujine in bank.
- **Drugi finančni posredniki** so zmanjšali terjatve do nefinančnih družb in bank ter povečali do tujine, zmanjšali pa obveznosti do bank in tujine.
- **Zavarovalnice in pokojninski skladi** so povečali terjatve do tujine in države ter zmanjšali do bank.
- **Država** je povečala terjatve do nefinančnih družb, tujine in centralne banke ter obveznosti do tujine in bank. Primanjkljaj države je v letu 2013 znašal 5,2 mrd EUR oz. 14,7% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz gotovine, zmanjšala vloge v bankah in povečala vloge v tujini ter zmanjšala zadolženost pri bankah.
- **Tujina** je zmanjšala terjatve do centralne banke in bank ter povečala do države. Obveznosti tujine so se zmanjšale do centralne banke, povečale pa do gospodinjstev in države.

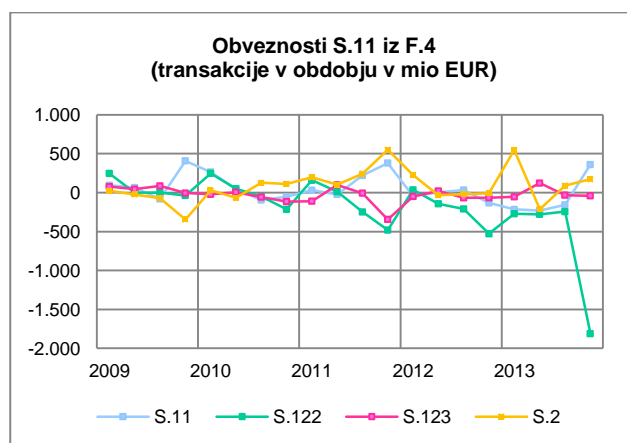
S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec leta 2013 znašala 42,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 791 mio EUR. Največ naložb so nefinančne družbe imele v **delnice in drug lastniški kapital**, in sicer 16,4 mrd EUR, od tega največ znotraj lastnega sektorja (78%). Naložbe so se zmanjšale za 732 mio EUR (predvsem zaradi negativnih vrednostnih sprememb).

Druge terjatve so znašale 14,7 mrd EUR, večinoma iz trgovinskih kreditov in predujmov (86%), od tega 48% v okviru lastnega sektorja in 39% do tujine. Trgovinski krediti in predujmi so se zmanjšali znotraj lastnega sektorja (za 409 mio EUR) in povečali do tujine (za 145 mio EUR) ter do države (za 132 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 6,2 mrd EUR danih **posojil**, predvsem znotraj lastnega sektorja (64%) in do tujine (27%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 284 mio EUR, najbolj znotraj lastnega sektorja.

Obveznosti nefinančnih družb so konec leta 2013 znašale 82,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 3,9 mrd EUR. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** v višini 36,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečale za 330 mio EUR. Največji lastniki so bile nefinančne družbe (35%), država (22%), gospodinjstva (21%) in tujina (19%). Najeta **posojila** so znašala 29,3 mrd EUR, in sicer pri bankah (49%), v tujini (24%), pri nefinančnih družbah (14%) in drugih finančnih posrednikih (7%). Obveznosti iz posojil so se zmanjšale do bank (za 4,8 mrd EUR, kot posledica odplačil za 2,6 mrd EUR in odpisov posojil za 2,2 mrd EUR) ter znotraj lastnega sektorja (za 298 mio EUR) in povečale do države (za 931 mio EUR), iz

naslova odkupa terjatev s strani Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) od bank) ter do tujine (za 522 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 15,1 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz trgovinskih kreditov in predujmov (74%), od tega 54% do nefinančnih družb in 38% do tujine. Trgovinski krediti in predujmi so se zmanjšali za 508 mio EUR.

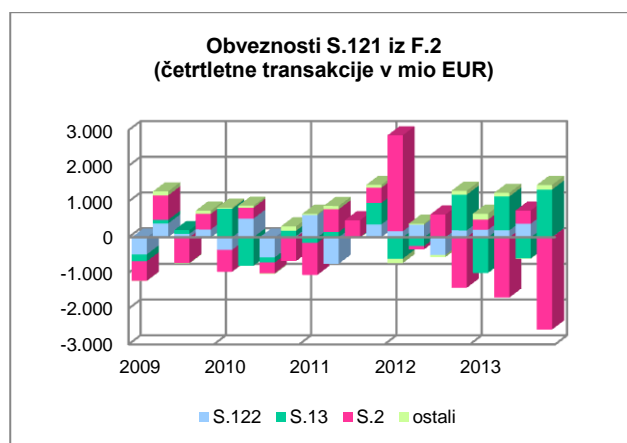

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec leta 2013 znašal 39,7 mrd EUR in se je glede na konec leta 2012 zmanjšal za 3,1 mrd EUR (največ do bank). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 56% finančnih sredstev in 29% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec leta 2013 znašala 10,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 1,7 mrd EUR. Finančna sredstva so bila naložena v dolžniške vrednostne papirje (38%), posojila (31%) in vloge (27%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se zmanjšale za 665 mio EUR in so znašale 4,1 mrd EUR, pri čemer je bilo 94% naložb v tujih vrednostnih papirjih. **Posojila** bankam, ki so posledica operacij dolgoročnejšega refinanciranja, so konec leta 2013 znašala 3,3 mrd EUR in so se zmanjšala za 402 mio EUR. Centralna banka je imela 2,9 mrd EUR **vlog**, od tega 87% v tujini. Vloge so se zmanjšale v tujini (za 668 mio EUR), povečale pa pri bankah (za 101 mio EUR).

Obveznosti centralne banke so konec leta 2013 znašale 10 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 1,8 mrd EUR. Obveznosti iz naslova **gotovine in vlog** so predstavljale 91% vseh obveznosti, od tega 41% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine), 26% do bank, 20% do države in 12% do tujine (predvsem obveznosti do Evrosistema). Zmanjšale so se do tujine (za 3,6 mrd EUR), povečale pa predvsem do bank (za 791 mio EUR) in države (za 687 mio EUR).

Neto finančni položaj centralne banke se je glede na konec leta 2012 poslabšal do bank in države ter izboljšal do tujine.

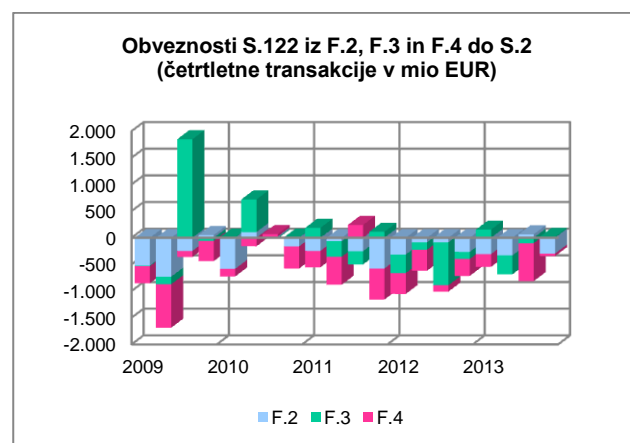
S.122 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank¹ so konec leta 2013 znašala 44,9 mrđ EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 4,7 mrđ EUR. Dana **posojila** so predstavljala 69% naložb, največ nefinančnim družbam (46%) in gospodinjstvom (29%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 6,4 mrđ EUR (od tega za 3,9 mrđ EUR preko transakcij), pri čemer so se terjatve do nefinančnih družb zmanjšale za 4,8 mrđ EUR, do bank za 608 mio EUR, do drugih finančnih posrednikov za 350 mio EUR in gospodinjstev za 346 mio EUR. Delno je zmanjšanje terjatev iz posojil posledica prenosa slabih terjatev na DUTB. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,1 mrđ EUR, od tega 69% v državne in 23% v tuje vrednostne papirje. Naložbe so se povečale za 1,1 mrđ EUR, predvsem v državne vrednostne papirje (za 1,6 mrđ EUR), ki so jih banke pridobile v procesu dokapitalizacije ter ob prenosu slabih terjatev na DUTB v zadnjem četrtletju 2013. Banke so imele 4,4 mrđ EUR v **gotovini in vlogah**, njihovo stanje pa se je povečalo za 1,1 mrđ EUR, predvsem do centralne banke.

Obveznosti bank so konec leta 2013 znašale 40,3 mrđ EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 5,5 mrđ EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 23,8 mrđ EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (60%), nefinančne družbe (18%), tujina (8%) in država (7%). Povečale so se vloge nefinančnih družb (za 471 mio EUR), zmanjšale pa predvsem vloge države (za 1,4 mrđ EUR), tujine (za 878 mio EUR) in gospodinjstev (za 463 mio EUR). Banke so imele 10,4 mrđ EUR obveznosti iz najetih **posojil** (od tega 46% do tujine), ki so se zmanjšale za 2,7 mrđ EUR,

predvsem do tujine in bank. **Kapital** bank je znašal 4 mrđ EUR, zaradi dokapitalizacije bank pa se je povečal delež države v kapitalu bank. V lastniški strukturi je imela največji delež država (59%), sledile so tujina (29%) in nefinančne družbe (5%). Banke so imele 1,8 mrđ EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** in so se zmanjšale za 943 mio EUR, predvsem do tujine, bank ter zavarovalnic in pokojninskih skladov.

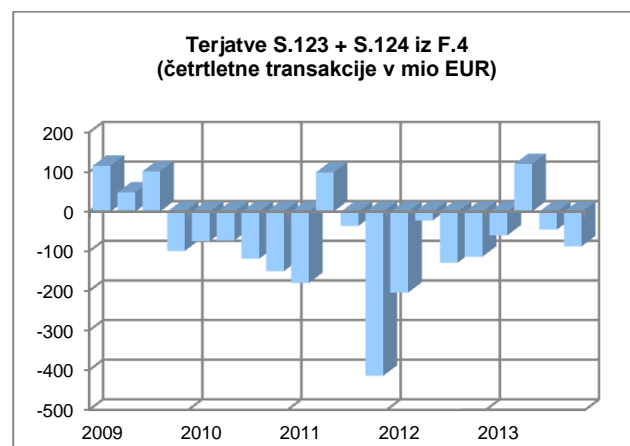
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do tujine, države in centralne banke, poslabšal pa do nefinančnih družb.

S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec leta 2013 znašala 6,7 mrđ EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 255 mio EUR. Največji del naložb so predstavljala dana **posojila** (3,5 mrđ EUR), največ nefinančnim družbam (61%) in gospodinjstvom (30%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 103 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 2,2 mrđ EUR, največ v tujino (62%) in nefinančne družbe (31%). V letu 2013 so se zmanjšale za 78 mio EUR, in sicer zaradi prevrednotenja naložb. Terjatve iz **vlog** so znašale 410 mio EUR, od tega 59% v domačih bankah in 35% v tujini.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec leta 2013 znašale 7,5 mrđ EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 673 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljala najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) v višini 4,9 mrđ EUR, od tega 66% do tujine in 30% do bank. Posojila so se v letu 2013 zmanjšala za 524 mio EUR, od tega za 390 mio EUR v zadnjem četrtletju. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so znašale 2,4 mrđ EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **delnice/enote investicijskih skladov** (75%), od tega 52% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov je ostala na ravni s konca leta 2012 (1,8 mrđ EUR).

¹ V četrtletni informaciji je za sektor S.122 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

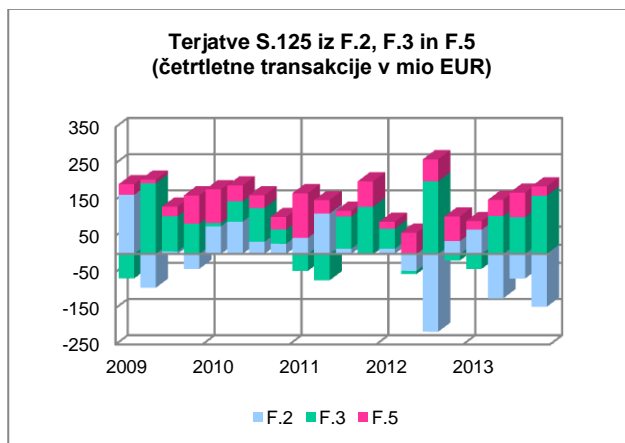
² Konec leta 2013 so oslabitve na posojilih dosegle 4,6 mrđ EUR, kar je predstavljalo 14,8% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev..

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec leta 2013 znašala 8,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 343 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (4,9 mrd EUR), predvsem v tuje (55%), državne (33%) in bančne (6%). Stanje naložb se je v letu 2013 povečalo za 440 mio EUR, predvsem v državne in tuje vrednostne papirje. Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 2,3 mrd EUR, največ v tujino (43%), druge finančne posrednike (31%) in nefinančne družbe (15%). Terjatve iz **vlog** so znašale 686 mio EUR in so se zmanjšale za 263 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec leta 2013 znašale 8,4 mrd EUR in so se povečale za 290 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljale **zavarovalno tehnične rezervacije** (5,2 mrd EUR), ki so ostale na ravni s konca leta 2012, pri čemer pa so se zmanjšale rezervacije iz pokojninskih zavarovanj, predvsem zaradi predčasnih izplačil zavarovancem. V strukturi je delež rezervacij iz življenjskih zavarovanj znašal 48%, iz pokojninskih zavarovanj 22%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 30%. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so konec leta 2013 znašale

2,8 mrd EUR in so se povečale za 229 mio EUR. Med temi obveznostmi so 1,4 mrd EUR oz. 52% predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (36%), tujina (19%), zavarovalnice in pokojninski skladi (17%) ter nefinančne družbe (11%).

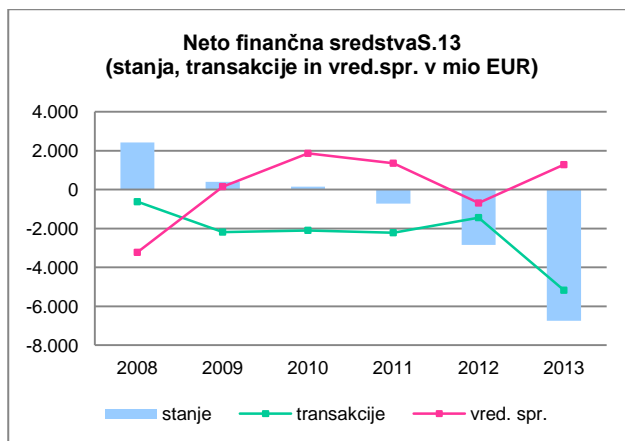

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec leta 2013 znašala 26,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 3,7 mrd EUR. Država je imela 13,9 mrd EUR naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (59%) in banke (17%). Stanje naložb se je povečalo za 2,5 mrd EUR, od tega do bank za 1,4 mrd EUR (predvsem zaradi dokapitalizacije bank v zadnjem četrtletju 2013). Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 6 mrd EUR, od tega 33% znotraj države, 31% do centralne banke in 27% do bank. Glede na konec leta 2012 so se terjatve zmanjšale do bank (za 1,4 mrd EUR, zaradi spremembe vlog v kapital bank), povečale pa do centralne banke (za 687 mio EUR), tujine (426 mio EUR) in v okviru lastnega sektorja (za 223 mio EUR). **Druge terjatve** so znašale 3,3 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 87%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (58%) in znotraj lastnega sektorja (24%). Država je imela 2,6 mrd EUR **terjatev iz posojil**, od tega 44% do tujine in 44% do nefinančnih družb. Posojila so se povečala za 868 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb (za 931 mio EUR), kot posledica prenosa terjatev od bank na DUTB.

Obveznosti države so konec leta 2013 znašale 33 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečale za 7,6 mrd EUR. Država je imela 22,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (64%), bank (24%) ter zavarovalnic in pokojninskih skladov (7%). Obveznosti so se povečale za 6,3 mrd EUR (od tega za 3,6 mrd EUR neto izdaj v zadnjem četrtletju 2013), največ do tujine (za 4,1 mrd EUR) in do bank (za 1,6 mrd EUR, kot posledica plačila prenosa terjatev na DUTB in dokapitalizacije bank z obveznicami). Obveznosti iz **posojil** so znašale 3,3 mrd EUR, od tega 50% do bank in 39% do tujine. Konsolidiran **dolg** države je konec leta 2013 znašal

25,8 mrd EUR oz. 73% BDP (konec leta 2012 19,3 mrd EUR oz. 55% BDP).

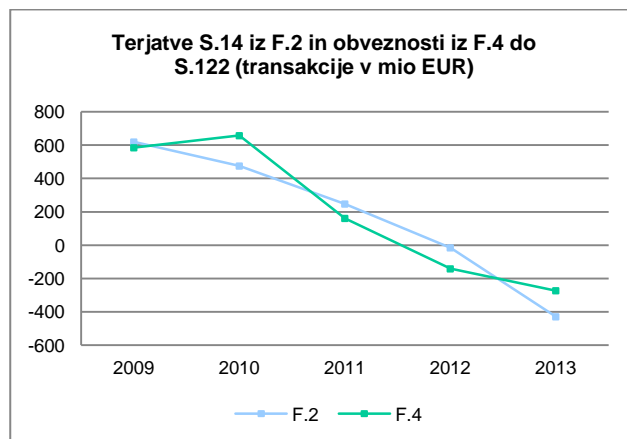

Država je imela konec leta 2013 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 6,7 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je v letu 2013 znašal 5,2 mrd EUR oz. 14,7% BDP (v letu 2012 1,4 mrd EUR oz. 4,1% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec leta 2013 znašala 38,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 1,1 mrd EUR. **Vloge** so znašale 15,4 mrd EUR, in sicer 93% v domačih bankah in 7% v tujini. Vloge so se zmanjšale pri bankah (za 463 mio EUR) in povečale v tujini (za 429 mio EUR). Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,8 mrd EUR in so se povečale za 817 mio EUR. Gospodinjstva so imela 10,6 mrd EUR naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (72%), vzajemne pokojninske sklade (15%) in investicijske sklade (9%). Stanje naložb se je zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 197 mio EUR. Terjatve iz **zavarovalno tehničnih rezervacij** so znašale 4,5 mrd EUR. V strukturi terjatev so rezervacije iz življenjskih zavarovanj predstavljale 59%, iz pokojninskih zavarovanj 26%, druge tehnične rezervacije pa 15%.

Obveznosti gospodinjstev so konec leta 2013 znašale 11,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 323 mio EUR. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,3 mrd EUR (90% iz dolgoročnih posojil), in sicer 86% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov. Zmanjšale so se za 308 mio EUR (od tega do bank za 346 mio EUR).

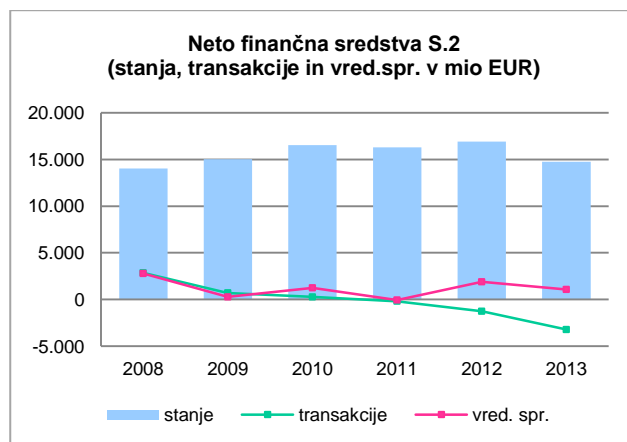

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec leta 2013 znašal 26,8 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec leta 2013 znašala 49 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 1,5 mrd EUR. **Posojila** so znašala 16,4 mrd EUR, od tega 43% nefinančnim družbam, 29% bankam in 19% drugim finančnim posrednikom. Terjatve iz posojil so se zmanjšale do bank (za 1,4 mrd EUR), povečale pa do nefinančnih družb (za 522 mio EUR) in države (za 447 mio EUR). Tujina je imela 16 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, in sicer 92% v državne ter 6% v bančne. Naložbe so se povečale v državne (za 4,1 mrd EUR) in zmanjšale v bančne vrednostne papirje (za 317 mio EUR). Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 8,5 mrd EUR, od tega 80% v nefinančnih družbah in 14% v bankah.

Obveznosti tujine so konec leta 2013 znašale 34,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečale za 680 mio EUR. Tujina je imela 8,9 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 44% do centralne banke, 30% do zavarovalnic in pokojninskih skladov ter 21% do bank. Obveznosti so se zmanjšale do centralne banke (za 679 mio EUR) in bank (za 144 mio EUR), povečale pa do zavarovalnic in pokojninskih skladov (za 267 mio EUR). Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 7,3 mrd EUR, od tega obveznosti iz vlog 6,3 mrd EUR. Povečale so se vloge gospodinjstev (za 429 mio EUR), bank (za 427 mio EUR) in države (za 426 mio EUR), zmanjšale pa vloge centralne banke (za 669 mio EUR). Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so znašale 6,7 mrd EUR, od tega 45% do nefinančnih družb, 20% do drugih finančnih posrednikov ter 15% do zavarovalnic in pokojninskih skladov.

Neto finančna sredstva tujine so konec leta 2013 dosegla 14,8 mrd EUR in so se zmanjšala za 2,2 mrd EUR, pri čemer so se zmanjšala do bank, centralne banke in gospodinjstev ter se povečala do države in nefinančnih družb.

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122 Druge denarne finančne institucije S.123 Drugi finančni posredniki S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva S.2 Tujina S.21 EU S.2111 EMU S.2112 Ostale članice EU S.22 Ostale države	F.1 Monetarno zlato in SDR F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.331 Kratkoročni F.332 Dolgoročni F.34 Izvedeni finančni instrumenti F.4 Posojila F.41 Kratkoročna F.42 Dolgoročna F.5 Delnice in drug lastniški kapital F.511 Delnice, ki kotirajo F.512 Delnice, ki ne kotirajo F.513 Drug lastniški kapital F.52 Delnice/enote investicijskih skladov F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovanj F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj F.62 Druge tehnične rezervacije F.7 Druge terjatve in obveznosti F.71 Komerčni krediti in predujmi F.79 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).

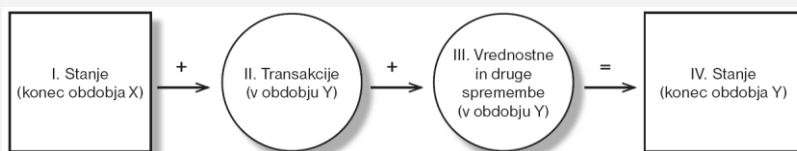
Osnovna načela ESA 95 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
  - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 milijon EUR;
  - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR;
  - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR;
- bančna statistika
- statistika investicijskih skladov
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>